

Handläggare
Eikman Johan
Bergmark Magnus
S:t Cyr Peter

Datum
2017-09-26

Diarienummer
SCN-2017-0399

Socialnämnden

Yttrande om förslag till Mål och budget 2018 med plan för 2019-2020

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta förslaget till Mål och budget 2018 med plan för 2019-2020, avseende nämndens ansvarsområde, med de justeringar som framgår av **bilaga 1**, samt

att fastställa avgifter, enligt **bilaga 2**.

Sammanfattning

Socialnämnden har tagit ställning till förslaget till Mål och budget 2018 med plan för 2019-2020 enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen.

Socialnämnden ställer sig positiv till föreslagna mål och ramar. Dock finns behov av justeringar i föreslagen budget inom fyra områden och för att nå en budget i balans under 2018 bedöms nämnden behöva ytterligare 22 mnkr.

Socialnämnden ansvarar för att svara mot 46 av de föreslagna uppdragen. En del av dessa ligger långt ifrån nämndens grunduppdrag. Antal uppdrag i Mål och budget påverkar nämndens förutsättningar att prioritera resurser.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott planering (KSau-P) har, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, den 5 september, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring och kompletteringar med taxor och avgifter.

Ärendet har beretts i nämnden och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut om Mål och budget 2018 med plan för 2019-2020.

Föreslagna justeringar i Mål och budget 2018, med plan för 2019-2020

Nämnden föreslår följande justeringar i förslaget till Mål och budget 2018, med plan för 2019-2020:

1. *Familjerätt 0-20 år.* Nämnden bedömer att familjerätten är underfinansierad och behöver utifrån delårsbokslut och helårsprognos ytterligare 5,5 mnkr för att nå budget i balans 2018. Bakgrunden till den föreslagna justeringen är att familjerätten gått med ekonomiskt underskott i flera år trots en lägre kostnad per invånare än övriga liknande kommuner, med undantag av Örebro.
2. *IFO barn och unga.* För att täcka förväntade kostnader 2018 inom verksamheten kommer nämnden behöva ytterligare 11 mnkr i kommunbidrag. Bakgrunden till den föreslagna justeringen är ett ökat antal anmälningar och utredningar som inte går att förklara med hjälp av befolkningsökningen, under 2017 har antalet anmälningar har ökat med 10 % och antalet pågående utredningar har ökat med 30 %.
3. *IFO, missbrukarvård mm.* Nämnden bedömer att verksamheten behöver 5,4 mnkr för att nå budget i balans 2018. Bakgrunden till den föreslagna justeringen är en ökad volym av placeringar för missbruk och skyddat boende som genererar ett underskott trots att besparingar på 3,0 mnkr har genomförts under året. Bland annat på grund av att ansökningarna till verksamheten Nexus har ökat med 50 % jämfört med föregående år.
4. *Öppna insatser Funktionsnedsättning.* Nämnden föreslår att från verksamhetskod (53) flytta 3,6 mnkr till verksamhetskod (571) IFO, missbruksvård och 1,7 mnkr till kod (573) IFO, barn och unga. Bakgrunden till den föreslagna justeringen är att verksamhetskod (53) tidigare har använts för nämndens föreningsbidrag. Verksamhetskoden (53) är inte representativ för socialförvaltningens arbete då den avser omsorgsnämndens ansvarområde.

Taxor och avgifter

Nämnden föreslår taxor och avgifter enligt bilaga 2.

Förslaget innebär oförändrade avgifter för vårdnadshavare till placerade barn och för vård- och behandlingsinsatser gällande heldygnsvård för vuxna. Avgiften för familjerådgivning i Uppsala kommun föreslås att höjas från dagens 200 kr till 250 kr per samtal och dessutom föreslås att en avgift på 100 kr tas ut för samtal som avbokas samma dag.

Avseende flyktningmottagandet

Uppsala kommuns mottagande av ensamkommande barn ska i så hög utsträckning som möjligt finansieras via statliga medel. Nämnden arbetar aktivt med nya boendelösningar och nya strukturer som ger förutsättningar för självständighet och ett ökat eget ansvar.

I förslag till Mål och budget får nämnden 11 mnkr i kommunbidrag för att täcka de kostnader som inte kan finansieras via statsbidraget under 2018. Nämnden bedöms nå budget i balans inom området men området är präglad av osäkerhetsfaktorer som kan medföra att nämnden får ökade kostnader under kommande år.

Bland annat är bristen på lokaler och lägenheter som ger möjlighet att driva behovsanpassade och kostnadseffektiva stödboenden en stor osäkerhetsfaktor. En annan är långa asylprocesser som ger svåra planeringsförutsättningar och även kan leda till större insatsbehov på grund av psykisk ohälsa och/eller missbruk, insatskostnader som överstiger vad som är återsökningsbart.

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör

Handläggare
Eikman Johan
S:t Cyr Peter
Bergmark Magnus

Datum
2017-09-26

Diarienummer
SCN-2017-0399

Kommunfullmäktige

Yttrande om förslag till Mål och budget 2018 med plan för 2019- 2020

Kommunstyrelsens arbetsutskott har, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, den 5 september, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring och kompletteringar med taxor och avgifter.

Socialnämnden har tagit ställning till förslaget till Mål och budget 2018 med plan för 2019-2020 enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen.

Nämnden ställer sig positiv till föreslagna inriktningsmål. Nämnden ansvarar för att svara mot 46 av de föreslagna uppdragen som anges inom ramen för inriktningsmålen. En del av uppdragen ligger långt ifrån nämndens kärnuppdrag vilket påverkar nämndens möjligheter att prioritera resurser.

Utifrån delårsoklut per augusti och helårsprognos ser nämnden att det finns behov av justeringar i föreslagen budget för 2018.

1. Familjerätt 0-20 år

Socialnämndens familjerätt 0-20 år har under flera år gått med ekonomiskt underskott. Trots detta har Uppsala kommuns enligt Kolada och SCB en lägre kostnad per invånare än övriga liknande kommuner med undantag av Örebro. Nämnden bedömer att familjerätten är underfinansierad. Utifrån delårsbokslut per augusti och helårsprognos behöver nämnden ytterligare 5,5 mnkr för att nå budget i balans 2018. Besparingsmöjligheterna inom familjerätten bedöms som marginella.

2. IFO, barn och unga

Under år 2017 har socialnämnden fått ett ökat antalet anmälningar och utredningar som inte går att förklara med hjälp av befolkningsökningen. Under perioden 170101 - 170831 har antalet anmälningar ökat med 10 % jämfört med samma period föregående år. Antalet pågående utredningar varje månad har ökat med cirka 30 %. Ökningen av anmälningar och utredningar har medfört att fler öppenvårdsinsatser beviljats och ökade kostnader för placeringar utanför det egna hemmet.

Enligt delårsbokslut per augusti går verksamhet barn och unga mot ett prognosticerat underskott om 16 mnkr. Nämnden har vidtagit åtgärder för att minska underskottet men volymökningarna medför att nämnden inte kommer att nå budget i balans. Nämnden bedömer att vidtagna åtgärder kommer att uppgå till det generella effektivitetskravet på 1,5 % d.v.s. 7,0 mnkr under 2018.

Utöver den föreslagna volym- och prisuppräknings får nämnden ytterligare 5 mnkr för barn- och ungdomsvård enligt förslaget. Mot bakgrund av detta kommer nämnden att behöva ytterligare 11 mnkr i kommunbidrag för att täcka förväntade kostnader 2018.

3. IFO, missbrukarvård mm

Ökad volym av placeringar för missbruk och skyddade boenden har ökat kostnaderna och genererar ett underskott 5,4 mnkr för 2017, trots att besparingar på 3,0 mnkr har genomförts under året.

Bland annat har antalet ansökningar till verksamheten Nexus ökat med 50 % under perioden 170101 - 170831, jämfört med föregående år. Under samma period har antalet utredningar ökat med 36 % och antalet insatser med 37 %.

Inför 2018 ligger ett effektivitetskrav på 2,5 mnkr. Nämnden bedömer att kravet uppnås men behöver då 5,4 mnkr utöver förslaget för att nå budget i balans 2018.

4. Öppna insatser Funktionsnedsättning

Verksamhet (53) har tidigare avsett nämndens föreningsbidrag. Verksamhetskoden är dock inte representativ för socialförvaltningens arbete och kommunbidrag på 5,2 mnkr flyttas i Mål och budget till verksamhet (573). I det beloppet avser 3,6 mnkr föreningsbidrag som tillhör verksamhetskod Missbruk och övrigvuxenvård (571). Nämnden föreslår därför att beloppet 3,6 mnkr flyttas ifrån (53) till (571) och 1,7 mnkr flyttas till (573), totalt korrigering av verksamhetskod 5,24 mnkr.

Avseende flyktingmottagandet

Uppsala kommuns mottagande av ensamkommande barn ska i så hög utsträckning som möjligt finansieras via statliga medel. Nämnden arbetar aktivt med nya boendelösningar och nya strukturer som ger förutsättningar för självständighet och ett ökat eget ansvar.

I förslag till Mål och budget får nämnden 11 mnkr i kommunbidrag för att täcka de kostnader som inte kan finansieras via statsbidraget under 2018. Utifrån omställningsarbetet som pågår bedömer nämnden att man bör kunna nå budget i balans avseende mottagande av ensamkommande barn.

Området är präglad av osäkerhetsfaktorer som kan medföra att nämnden får ökade kostnader under kommande år. Bland annat är bristen på lokaler och lägenheter som ger möjlighet att driva behovsanpassade och kostnadseffektiva stödboenden en stor osäkerhetsfaktor. En annan är långa asylprocesser som ger svåra planeringsförutsättningar och även kan leda till större insatsbehov på grund av psykisk ohälsa och/eller missbruk, insatskostnader som överstiger vad som är återsökningsbart.

Socialnämnden

Kjell Haglund
Ordförande

Lotta von Wowern
Sekreterare

Handläggare
Peter S:t Cyr

Datum
2017-09-05

Diarienummer
SCN-2017-0399

Kommunfullmäktige

Avgifter inom socialnämndens ansvarsområde

Socialnämnden har tre olika avgifter. Det är inför 2018 endast aktuellt att ändra avgiften för familjerådgivningen.

Avgift för vårdnadshavare till placerade barn

När barn är placerade i familjehem eller på HVB genom socialtjänsten har föräldrarna enligt 8 kap. 1 § andra stycket SoL skyldighet att bidra till kommunens kostnader för vården. Skyldigheten upphör när barnet fyller 18 år.

Vid placering av ett barn utreds föräldrarnas försörjningsförmåga och beslut fattas om ett ersättningsbelopp för vardera föräldern. Var och en av föräldrarna ska ersätta kommunen med ett belopp som högst är lika stort som underhållsstödet om 1573 kronor per månad.

Ersättningen fastställs för varje barn och år. Beloppet beräknas utifrån senast fastställda förvärvsinkomst minus ett avdrag på 100 000 kronor, samt ett procenttal grundat på det totala antal barn som föräldern är försörjningsskyldig för (6 kap. 2-4 §§ SoF), se tabell nedan.

Antal barn	Procenttal
1 barn	14,00 %
2 barn	11,50 %
3 barn	10,00 %
4 barn	7,75 %
5 barn	6,40 %
6 barn	5,50 %
7 barn	4,86 %
8 barn	4,38 %

Vård- och behandlingsinsatser (heldygnsvård) för vuxna

Såväl personer med missbruksproblem som personer med psykiska och/eller sociala problem kan placeras för heldygnsvård i exempelvis hem för vård eller boende. För sådan placering ska en egen avgift tas ut enligt 8 kap. 1 § SoL. Egenavgiften är enligt nationella riktlinjer 80 kr per dygn.

Familjerådgivning

Avgiften för familjerådgivning i Uppsala kommun föreslås att höjas från dagens 200 kr till 250 kr per samtal och dessutom föreslås att en avgift på 100 kr tas ut för samtal som avbokas samma dag.